

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

31 Δεκεμβρίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5025

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 20198673

Έγκριση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης της Σχολής Οικονομικών, Επιχειρηματικών και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς, με τίτλο «Βιοοικονομία, Κυκλική Οικονομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη» (MSc. in Bioeconomy Circular Economy and Sustainable Development).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
(Συνεδρίαση 4/13-11-2019)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114 Α') «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα τα άρθρα 30 έως και 37, 43 έως και 45 και 85, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

2. Την με αριθμ. 216772/Ζ1/8-12-2017 (ΦΕΚ 4334/τ.Β'/12-12-2017) υπουργική απόφαση «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών».

3. Τις διευκρινιστικές εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, με αριθμ.: α) 163204/Ζ1/29-9-2017 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114 Α'), για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών και εκπόνησης διδακτορικών διατριβών - Λοιπά θέματα», β) 164530/Ζ1/3-10-2017 ΕΠΕΙΓΟΝ «Άμεσες ενέργειες και χρονοδιάγραμμα όσον αφορά τη λειτουργία των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι. μετά τη δημοσίευση του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114 Α')», γ) 203446/Ζ1/22-11-2017 «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή διατάξεων του ν. 4485/2017» (ΦΕΚ 114 Α'), και δ) 227378/Ζ1/22-12-2017 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114 Α') για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών».

4. Τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 83 Α'), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

5. Τις διατάξεις του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (ΦΕΚ 195 Α')», όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

6. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 (ΦΕΚ 189 Α') «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

7. Το ΦΕΚ 617/τ.Υ.Ο.Δ.Δ./23-11-2017, στο οποίο δημοσιεύθηκε η αριθμ. 201656/Ζ1/21-11-2017 διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (Α.Δ.Α.: 72Ε34653ΠΣ-ΒΤΨ), περί εκλογής Πρύτανη και τριών (3) Αντιπρυτάνεων του Πανεπιστημίου Πειραιώς, με θητεία τεσσάρων (4) ετών, από 1-12-2017 έως 30-11-2021 και το αριθμ. ΦΕΚ 722/τ.Υ.Ο.Δ.Δ./12-09-2019 (Α.Δ.Α.: 906Ξ4653ΠΣ-ΗΝΒ), στο οποίο δημοσιεύθηκε η αριθμ. 133541/Ζ1/29-8-2019 υπουργική απόφαση, περί παράτασης της θητείας του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων του Πανεπιστημίου Πειραιώς έως 31-08-2022.

8. Την αριθμ. 20195990/04-09-2019 (Α.Δ.Α.: ΩΔΕ0469Β7Τ-ΞΧΛ) απόφαση του Πρύτανη, περί συγκρότησης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πειραιώς και την αριθμ. 20196765/07-10-2019 (Α.Δ.Α.: 6751469Β7Τ-ΔΟΖ) απόφαση του Πρύτανη, περί ανασυγκρότησης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

9. Την υπ' αριθμ. 20195987 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πειραιώς, που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 3502/τ'Β'/19-9-2019, περί αντικατάστασης της αριθμ. 20184054/27-6-2018 (ΦΕΚ 2934/τ.Β'/20-7-2018) απόφασης της Συγκλήτου, που αφορά στην επανίδρυση του Διιδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης της Σχολής Οικονομικών, Επιχειρηματικών και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς, σε συνεργασία με το Τμήμα Βιολογίας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με τίτλο «Βιοοικονομία» (MSc. in Bioeconomics).

10. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς (συνεδρίαση 3η/14-10-2019).

11. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται πρόσθετη δαπάνη εις βάρος του τακτικού προϋπολογισμού ή την κρατική επιχορήγηση του Πανεπιστημίου Πειραιώς, αποφασίζουμε:

Την έγκριση του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης της Σχολής Οικονομικών, Επιχειρηματικών και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς, με τίτλο «Βιοοικονομία, Κυκλική Οικονομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη» (MSc. in Bioeconomy Circular Economy and Sustainable Development), ως ακολούθως:

Άρθρο 1 Γενικές Διατάξεις

Το Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης της Σχολής Οικονομικών, Επιχειρηματικών και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς, θα οργανώσει και θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), με νέο τίτλο «Βιοοικονομία, Κυκλική Οικονομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη» (Master in Bioeconomy, Circular Economy and Sustainable Development) σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του ν. 4485/2017 όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει.

Άρθρο 2 Αντικείμενο - Σκοπός

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στη «Βιοοικονομία, Κυκλική Οικονομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη» έχει ως αντικείμενο την προετοιμασία, ανάπτυξη και παροχή εξειδικευμένων γνώσεων σε θέματα βιοοικονομίας, κυκλική οικονομίας αλλά και βιώσιμης ανάπτυξης στο πλαίσιο των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε. ως κύριο στοιχείο μιας έξυπνης, οικολογικής, δίκαιης και επομένως βιώσιμης ανάπτυξης στην Ελλάδα, την Ευρώπη αλλά και παγκοσμίως. Ταυτόχρονα, το Π.Μ.Σ. παρέχει εξειδικευμένες γνώσεις σε στελέχη επιχειρήσεων, κυβερνήσεων και οργανισμών όσον αφορά την εφαρμογή πρακτικών και πολιτικών στο πλαίσιο των πυλώνων της βιωσιμότητας, ήτοι οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι:

1) Η παροχή εξειδικευμένης γνώσης στους τομείς της βιοοικονομίας, της κυκλικής οικονομίας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Για τον σκοπό αυτό, προσεγγίζεται με διεπιστημονικό τρόπο η θεωρία και η εφαρμοσμένη ανάλυση στα εν λόγω πεδία.

Το εν λόγω πρόγραμμα συνδυάζει τις γνώσεις, τις πρακτικές δεξιότητες και τις εξελίξεις που χαρακτηρίζουν το σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον, με αποτέλεσμα να εφοδιάζει τα στελέχη με τα απαραίτητα εργαλεία που θα τους επιτρέψουν την εφαρμογή πρακτικών προς ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, αλλά και καλών πρακτικών σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο, ως εργαλεία μιας έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

2) Η κατάρτιση στελεχών υψηλού επιπέδου. Μέσα από το πρόγραμμα σπουδών, επιχειρείται η παροχή θεωρητικής και εφαρμοσμένης οικονομικής ανάλυσης ως εργαλεία στα επιτεύγματα της έρευνας στη βιοοικο-

νομία, την κυκλική οικονομία και την καινοτομία που θα επιτρέψουν τη βελτίωση της διαχείρισης των ανανεώσιμων βιολογικών πόρων και το άνοιγμα νέων και διαφοροποιημένων αγορών σε πολλούς και διαφορετικούς κλάδους (αγροτική οικονομία βιομηχανία τροφίμων, χημική βιομηχανία, παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων, βιομηχανία καλλυντικών, παραγωγή ενδυμάτων, αλιεία, ενέργεια, κ.τ.λ.). Ταυτόχρονα, το πρόγραμμα θα παρέχει θεωρητική και εφαρμοσμένη γνώση σε όλους τους 17 ΣΒΑ του Ο.Η.Ε. βάσει των οποίων οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί ανά τον κόσμο καταρτίζουν Εκθέσεις Βιωσιμότητας που αφορά τη συμμόρφωση τους στις Αρχές της Βιωσιμότητας, ήτοι καλές πρακτικές σε επίπεδο περιβαλλοντικό, οικονομικό και κοινωνικό. Το πρόγραμμα είναι σχεδιασμένο για απόφοιτους και στελέχη επιχειρήσεων με ακαδημαϊκό υπόβαθρο στην οικονομία, την επιχειρηματικότητα, τα χρηματοοικονομικά και άλλα συναφή αντικείμενα, όπως επίσης και τεχνολογικής φύσης αντικείμενα που ασχολούνται με το βιο-περιβάλλον (βιολογία, χημεία, χημική μηχανική, γεωπονική κ.τ.λ.) και άλλα συναφή πεδία. Η αλληλεπίδραση μεταξύ της οικονομικής, επιχειρηματικής, χρηματοοικονομικής και των τεχνολογικών γνώσεων εξετάζεται σε συνδυασμό με τις επιπτώσεις των Οδηγιών για τη Βιοοικονομία, την Κυκλική Οικονομία και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στην πράξη, με στόχο την παροχή των απαραίτητων εργαλείων και εννοιών που επιτρέπουν τον συγκερασμό σύμφωνα με τις τρέχουσες παγκόσμιες ανάγκες για ριζικές μεταβολές στο επιχειρηματικό και παραγωγικό μοντέλο τόσο της χώρας όσο και Ευρωπαϊκά αλλά και διεθνώς.

3) Η ανάπτυξη των ικανοτήτων των αποφοίτων και των στελεχών στο να οριοθετούν και να αξιολογούν τις σύγχρονες οικονομικές ανάγκες με διεπιστημονική προσέγγιση, αξιοποιώντας στο έπακρο τις υφιστάμενες γνώσεις και εμπειρίες. Φιλοδοξία του εν λόγω προγράμματος είναι να εμψυχήσει σε επιστήμονες των τεχνολογικών και συναφών επιστημών την οικονομική σκέψη και προσέγγιση των πολύπλοκων οικονομικών και επιχειρηματικών προβλημάτων στο πλαίσιο της βιώσιμης οικονομίας και να επιτρέψει στους οικονομολόγους και τα συναφή αντικείμενα να κατανοήσουν τη λογική και την ερμηνεία των τεχνολογικών και συναφών επιστημών στη λειτουργία των σύγχρονων οικονομιών.

Τέλος, στόχος του είναι να προσφέρει τη μοναδική ευκαιρία στους αποφοίτους και τα στελέχη επιχειρήσεων και σε όσους ενδιαφέρονται να απασχοληθούν στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα ή να εντυφώσουν περαιτέρω στην εν λόγω γνώση επιδιώκοντας διδακτορικό τίτλο σπουδών, να αποτελέσουν τους πρωτοπόρους και τους καθ' ύλην αρμοδίου στους κλάδους της βιοοικονομίας, της κυκλικής οικονομίας αλλά και σε όλους τους κλάδους προς την προσαρμογή στις Αρχές της Βιωσιμότητας. Το πρόγραμμα παρέχει μια προηγμένη κατανόηση των σύγχρονων οικονομικών αναγκών για βιώσιμη ανάπτυξη, ενώ παράλληλα προσφέρεται για επαγγελματική σταδιοδρομία σε δημόσιους οργανισμούς, πολυεθνικές επιχειρήσεις ή εταιρείες συμβούλων.

Άρθρο 3

Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στη «Βιοοικονομία, Κυκλική Οικονομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη» (MSc. in Bioeconomy, Circular Economy and Sustainable Development).

Άρθρο 4

Δομή και Όργανα του Π.Μ.Σ.

1. Αρμόδια όργανα για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τον ν. 4485/2017, είναι:

- α) η Σύγκλητος,
- β) η Συνέλευση του Τμήματος,
- γ) η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.,
- δ) η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών,
- ε) ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

2. Η Σύγκλητος είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών. Επίσης, η Σύγκλητος ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- ορίζει τα μέλη της Σ.Ε.,
- κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ.,
- συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών,
- διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.,
- επικυρώνει τον κατάλογο των ονομάτων των νεοεισερχομένων φοιτητών
- εγκρίνει το πρόγραμμα σπουδών
- ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

4. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.: απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβή ή αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή. Πρόεδρος της Σ.Ε. είναι ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. ο οποίος ορίζεται από την Συνέλευση μεταξύ των μελών της Συντονιστικής Επιτροπής. Η θητεία του Προέδρου της Σ.Ε. μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και:

- Εισηγείται στη Συνέλευση την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ..
- Ορίζει τον επιβλέποντα και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης διπλωματικών εργασιών, ο ορισμός της οποίας επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.
- Εξετάζει φοιτητικά θέματα όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, αντικατάστασης μαθημάτων του παρόντος Προγράμματος με μαθήματα άλλων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

5. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, του ίδιου ή

συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. Επιπλέον, είναι μέλος και Πρόεδρος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης για διετή θητεία.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής. Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Συγκαλεί σε συνεδρίαση τη Σ.Ε.

β) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών και οργάνων του Π.Μ.Σ..

γ) Ορίζει εκλογές για την αναπλήρωση μελών επιτροπών λόγω κένωσης θέσης.

δ) Έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει προς έγκριση στη Συνέλευση.

ε) Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. ως Επιστημονικός Υπεύθυνος του αντίστοιχου έργου είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση και την εκτέλεση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού όπως επίσης για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών, την υπογραφή των εντολών πληρωμής και τη συνυπογραφή των συμβάσεων ανάθεσης έργου σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Π.Μ.Σ. είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής και εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του.

Άρθρο 5

Κατηγορίες εισακτέων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου πρώτου κύκλου σπουδών Ανώτατης Εκπαίδευσης (Πανεπιστημιακού και Τεχνολογικού Τομέα) της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 4485/2017.

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που πληρούν τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, μπορούν μετά από αίτηση τους να γίνουν δεκτοί ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος, μόνο σε Π.Μ.Σ. που οργανώνεται σε Τμήμα του Ιδρύματος όπου υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο οικείο Ίδρυμα (ν. 4485/2017 άρθρο 34, παρ. 8).

Το Π.Μ.Σ. θα δέχεται πενήντα (50) φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος και προγραμματίζεται να απασχολεί δεκατέσσερις (14) συνολικά διδάσκοντες.

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα Π.Μ.Σ. του Τμήματος είναι περίπου εκατόν σαράντα (140) ανά έτος σε σχέση και με τον αριθμό των περίπου τριακόσια πενήντα (350) προπτυχιακών φοιτητών ανά έτος και των είκοσι τεσσάρων (24) διδασκόντων του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Τα ανωτέρω στοιχεία δίνονται κατά προσέγγιση και ανταποκρίνονται στα δεδομένα του έτους σύνταξης του Κανονισμού.

Άρθρο 6
Κριτήρια και Διαδικασία
Επιλογής Υποψηφίων για τα Π.Μ.Σ.

Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4485/2017 και τις ρυθμίσεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Με απόφαση της Συνέλευσης δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο Π.Μ.Σ. Στην προκήρυξη αναγράφονται όλες τις σχετικές λεπτομέρειες (ημερομηνίες και τόπος κατάθεσης της αίτησης, απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να τη συνοδεύουν, κ.ά.). Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στην Γραμματεία του Τμήματος, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και δύναται να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που υποβάλλονται από κάθε υποψήφιο είναι τα εξής:

1. Αίτηση εγγραφής (χορηγείται από το Π.Μ.Σ.).
2. Επικυρωμένο Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών.
3. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας, στο οποίο αναγράφεται και ο βαθμός πτυχίου.
4. Αποδεικτικό καλής γνώσης της αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας, επιπέδου B2. Προϋπόθεση για την επιλογή αποτελεί η γνώση ξένης γλώσσας όπως αυτή αποδεικνύεται από τίτλους γλωσσομάθειας αντίστοιχου επιπέδου που γίνονται δεκτοί από τον ΑΣΕΠ, καθώς και από την απόκτηση πτυχίου από πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Εναλλακτικά ή συμπληρωματικά μπορεί η επάρκεια της ξένης γλώσσας να διαπιστωθεί από Τριμελή Επιτροπή Εξέτασης που ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης σε εύλογο χρόνο.
5. Δύο συστατικές επιστολές.
6. Αναγνώριση από το ΔΟΑΤΑΠ για τίτλους σπουδών από Ιδρύματα της αλλοδαπής.
7. Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν.
8. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας.
9. Δύο πρόσφατες φωτογραφίες.

Η Συνέλευση με απόφαση της δύναται να ορίσει πρόσθετο/α δικαιολογητικό/ά.

Η αίτηση και τα λοιπά δικαιολογητικά υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος ή αποστέλλονται ταχυδρομικώς ή/και ηλεκτρονικά. Αίτηση μπορούν να υποβάλλουν και υποψήφιοι οι οποίοι ολοκληρώνουν τις σπουδές τους στην εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου.

Δίπλωμα μεταπτυχιακών σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το άρθρο 34, παρ. 7 του ν. 4485/2017.

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται από Επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. (Επιτροπή Επιλογής Υποψηφίων), που συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης.

Τα κριτήρια επιλογής καθώς και οι λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών (μόρια, συντελεστές κ.λπ.) γίνονται γνωστά στους υποψηφίους με την προκήρυξη του Π.Μ.Σ. και είναι τα ακόλουθα:

1. Βαθμό(οί) πτυχίου(ων).
2. Γνώση ξένης γλώσσας ή ξένων γλωσσών.
3. Συνάφεια του Τμήματος προέλευσης με το Π.Μ.Σ.
4. Κατοχή δευτέρου πτυχίου Α' ή Β κύκλου σπουδών.
5. Είδος και εύρος εργασιακής ή/και ερευνητικής εμπειρίας.
6. Συνέντευξη.
7. Συστατικές επιστολές από μέλη Δ.Ε.Π. ή/και από εργοδότη.
8. Πρόσθετα κριτήρια που ορίζει με απόφαση της Συνέλευσης.

Η Επιτροπή Επιλογής Υποψηφίων μπορεί να αποφασίσει, μετά από σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης, τη διεξαγωγή πρόσθετων (εσωτερικών) εξετάσεων για όλους ή για μερικούς υποψηφίους. Την ύλη και το χρόνο των εξετάσεων αυτών καθορίζει η Επιτροπή Επιλογής Υποψηφίων.

Η διαδικασία επιλογής διενεργείται από την Επιτροπή Επιλογής, η οποία:

- α) Καταρτίζει πλήρη κατάλογο όσων έχουν υποβάλει αίτηση.
- β) Απορρίπτει τους υποψηφίους που δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια σε περίπτωση που έχουν τεθεί τέτοια από την Συνέλευση και περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.
- γ) Καλεί σε συνέντευξη όσους υποψηφίους αποφασισθεί να κληθούν. Η συνέντευξη γίνεται από τα μέλη της Επιτροπής Επιλογής Υποψηφίων.
- δ) Οργανώνει τυχόν εσωτερικές εξετάσεις για τους υποψηφίους που θα κριθεί απαραίτητο.
- ε) Ιεραρχεί βαθμολογικά τους υποψηφίους και υποβάλλει την πρόταση της για την τελική επιλογή στην Συνέλευση.

Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η εγγραφή στο πρόγραμμα ολοκληρώνεται με την υποβολή στη Γραμματεία του Τμήματος των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας με απόφαση της Συνέλευσης οι ισοβαθμούντες εγγράφονται ως υπεράριθμοι.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών, θα κληθούν αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα, να εγγραφούν στο Πρόγραμμα.

Η αίτηση και ο φάκελος κάθε υποψηφίου για το Π.Μ.Σ. παραμένει στο αρχείο της Γραμματείας για δύο χρόνια αν ο υποψήφιος τελικά δεν επιλεγεί.

Άρθρο 7
Διάρκεια Σπουδών

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, και στην περίπτωση μερικής φοίτησης σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών, ορίζεται στα:

- πέντε (5) ακαδημαϊκά εξάμηνα για την περίπτωση πλήρους φοίτησης και

- έξι (6) εξάμηνα για την περίπτωση μερικής φοίτησης.

Για την παράταση του ανώτατου αυτού χρονικού ορίου μπορεί να γίνει ειδική εξαίρεση με απόφαση της Συνέλευσης και μόνο μετά από γραπτή αίτηση του ενδιαφερομένου, για ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους (επαγγελματικού, υγείας).

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτηση του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα προσωρινή αναστολή φοίτησης, η οποία δεν υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα εξάμηνα. Το αίτημα κατατίθεται από τον φοιτητή εγκαίρως και το αργότερο έως 20 ημέρες από την έναρξη του εξαμήνου. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Η συνέχιση της φοίτησης πραγματοποιείται με βάση το πρόγραμμα σπουδών, όπως αυτό ισχύει κατά τον χρόνο επανέναρξης των σπουδών και όχι κατά τον χρόνο της αρχικής εγγραφής. Η Συνέλευση δύναται, με αιτιολογημένη απόφαση της, να διευθετήσει οποιοδήποτε ζήτημα ανακύψει από την αναστολή φοίτησης.

Άρθρο 8

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό ή το εαρινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση σε έξι (6) υποχρεωτικά μαθήματα, τρία (3) μαθήματα επιλογής και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, κ.ά., καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Για την απόκτηση του τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών απαιτείται η συμπλήρωση συνολικά ενενήντα (90) πιστωτικών μονάδων του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS).

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης. Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται κατά κανόνα στην ελληνική γλώσσα.

Στην αρχή του Α' εξαμήνου οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρακολουθούν έναν αριθμό προκαταρκτικών μαθημάτων.

Για όσους προέρχονται από οικονομικά και συναφή τμήματα:

1. Εισαγωγή στην Τεχνολογία και Αρχές Βιο-Συστημάτων.
2. Εισαγωγή στη Χημεία και Φυσική Επιστημών Ζωής.

Για όσους προέρχονται από μη-οικονομικά και συναφή τμήματα:

1. Εισαγωγή στη Μικροοικονομική
2. Εισαγωγή στη Μακροοικονομική.

Το μάθημα Οικονομετρία θα είναι κοινό για όλους.

Τα προκαταρκτικά μαθήματα θα είναι διάρκειας 4 εβδομάδων (θα καλύπτουν 5 τρίωρα μαθήματα συνολικά το κάθε ένα) και θα διδάσκονται πριν την έναρξη του πρώτου εξαμήνου. Τα μαθήματα αυτά θα ολοκληρώνονται με εξετάσεις στις οποίες θα πιστοποιείται η απόκτηση των γνώσεων χωρίς βαθμολογία (pass ή fail).

Το μάθημα Γ' εξαμήνου «Πρακτική Άσκηση» είναι χωρίς βαθμολογία, με πίστωση τριών πιστωτικών μονάδων, χωρίς αυτές να προσμετρώνται στις απαραίτητες πιστωτικές μονάδες για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών και αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος του Π.Μ.Σ.

Για να προσφερθεί ένα μάθημα επιλογής του Π.Μ.Σ. απαραίτητη προϋπόθεση είναι η εκδήλωση ενδιαφέροντος παρακολούθησης του από επτά (7) τουλάχιστον μεταπτυχιακούς φοιτητές. Ο εν λόγω αριθμός δύναται να τροποποιηθεί με απόφαση της Συνέλευσης.

Τα μαθήματα και η κατανομή τους ανά εξάμηνο παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Α' Εξάμηνο	Υ/Ε	Πιστωτικές Μονάδες
Εισαγωγή στη Βιοοικονομία, Κυκλική Οικονομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη	Υ	7,5
Τα Οικονομικά της Καινοτομίας και της Βιώσιμης Ανάπτυξης	Υ	7,5
Χρηματοοικονομική Ανάλυση και Διαχείριση Κινδύνου	Υ	7,5
Βιολογικοί Πόροι και Βιοπροϊόντα	Υ	7,5
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων		30
Β' Εξάμηνο		
Βιώσιμη Επιχειρηματικότητα και Επιχειρηματικά Σχέδια	Υ	7,5
Θεωρία και Εφαρμογές Βιομηχανικής Βιοτεχνολογίας	Υ	7,5
Μάθημα Επιλογής	Ε	7,5
Μάθημα Επιλογής	Ε	7,5
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων		30

Μαθήματα Επιλογής Β' Εξαμήνου		
Επενδύσεις και Διαχείριση Αποθεμάτων	E	7,5
Τα Οικονομικά των Φυσικών Πόρων και της Ενέργειας	E	7,5
Βιώσιμη Ανάπτυξη στον Τουρισμό και την Τοπική Αυτοδιοίκηση	E	7,5
Βιοοικονομία και Κυκλική Οικονομία στη Βιομηχανία Υλικών και τη Φαρμακοβιομηχανία	E	7,5
Βιοοικονομία και Κυκλική Οικονομία στους Κλάδους Τροφίμων και Ενέργειας	E	7,5
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων		30
Γ' Εξάμηνο		
Μάθημα Επιλογής	E	7,5
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας		22,5
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων		30
Μαθήματα Επιλογής Γ' Εξαμήνου		
Θεσμικό Πλαίσιο και Διεθνείς Στρατηγικές στη Βιοοικονομία, Κυκλική Οικονομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη	E	7,5
Εκθέσεις Βιωσιμότητας και Επιχειρηματική Πρακτική	E	7,5
Ολοκληρωμένα Συστήματα Βιοπροϊόντων	E	7,5
Γενικό Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων (ECTS)		90

Το πρόγραμμα μαθημάτων μερικής φοίτησης θα ολοκληρώνεται σε τέσσερα (4) εξάμηνα και διαμορφώνεται ως εξής:

A' Εξάμηνο	Υ/Ε	Πιστωτικές Μονάδες
Εισαγωγή στη Βιοοικονομία, Κυκλική Οικονομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη	Υ	7,5
Τα Οικονομικά της Καινοτομίας και της Βιώσιμης Ανάπτυξης	Υ	7,5
Χρηματοοικονομική Ανάλυση και Διαχείριση Κινδύνου	Υ	7,5
B' Εξάμηνο		
Βιώσιμη Επιχειρηματικότητα και Επιχειρηματικά Σχέδια	Υ	7,5
Θεωρία και Εφαρμογές Βιομηχανικής Βιοτεχνολογίας	Υ	7,5
Γ' Εξάμηνο		
Βιολογικοί Πόροι και Βιοπροϊόντα	Υ	7,5
Μάθημα Επιλογής	E	7,5
Μαθήματα Επιλογής Γ' Εξαμήνου		
Θεσμικό Πλαίσιο και Διεθνείς Στρατηγικές στη Βιοοικονομία, Κυκλική Οικονομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη	E	7,5
Εκθέσεις Βιωσιμότητας και Επιχειρηματική Πρακτική	E	7,5
Ολοκληρωμένα Συστήματα Βιοπροϊόντων	E	7,5
Δ' Εξάμηνο		
Μάθημα Επιλογής	E	7,5
Μάθημα Επιλογής	E	7,5
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας		22,5
Μαθήματα Επιλογής Δ' Εξαμήνου		
Επενδύσεις και Διαχείριση Αποθεμάτων	E	7,5
Τα Οικονομικά των Φυσικών Πόρων και της Ενέργειας	E	7,5
Βιώσιμη Ανάπτυξη στον Τουρισμό και την Τοπική Αυτοδιοίκηση	E	7,5
Βιοοικονομία και Κυκλική Οικονομία στη Βιομηχανία Υλικών και τη Φαρμακοβιομηχανία	E	7,5
Βιοοικονομία και Κυκλική Οικονομία στους Κλάδους Τροφίμων και Ενέργειας	E	7,5
Γενικό Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων (ECTS)		90

Είναι δυνατό, με απόφαση της Συνέλευσης και έγκριση της Συγκλήτου να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος μαθημάτων και ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των εξαμήνων. Η τροποποίηση του προγράμματος μαθημάτων περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 9

Όροι Φοίτησης - υποχρεώσεις και δικαιώματα μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α' κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία.

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σε σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στα μαθήματα Πληροφοριακής Παιδείας που διεξάγει η βιβλιοθήκη που αφορούν: στρατηγικές αναζήτησης πληροφοριακών πηγών και αξιολόγηση αποτελεσμάτων (εγκυρότητα, επικαιρότητα, σχετικότητα), σύνταξη βιβλιογραφίας και πρότυπα βιβλιογραφικών αναφορών, δεοντολογία της πληροφορίας (αποφυγή λογοκλοπής). Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται στην αυτοαπόθεση των Διπλωματικών εργασιών στο Ίδρυματικό Αποθετήριο ΔΙΩΝΗ.

4. Η Συνέλευση, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα,

- υποπέσουν σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (ν. 2121/1993) κατά τη συγγραφή των προβλεπομένων εργασιών τους,

- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,

- υπερβούν αδικαιολόγητα τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,

- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.

5. Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. «Βιοοικονομία, Κυκλική Οικονομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη» οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 35 του ν. 4485/2017, καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των 1.700 ευρώ ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Τυχόν αναπροσαρμογή του ύψους των διδάκτρων μπορεί να γίνει μόνο για νέο Κύκλο Σπουδών με απόφαση των αρμοδίων οργάνων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Σε περίπτωση μη εξόφλησης του τέλους φοίτησης δεν θα χορηγείται βεβαίωση περάτωσης σπουδών.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται μετά την ειδοποίηση αποδοχής τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα να καταβάλουν εντός είκοσι (20) ημερών το ποσό των 500 ευρώ ως τέλος προεγγραφής για κατοχύρωση της θέσης που τους έχει προσφερθεί και το υπόλοιπο ποσό της πρώτης δόσης πρέπει να καταβληθεί δύο (2) εβδομάδες πριν την έναρξη των μαθημάτων. Σε περίπτωση μη παρακολούθησης του Π.Μ.Σ., η προκαταβολή δεν επιστρέφεται.

Οι υποψήφιοι που γίνονται δεκτοί υπό αίρεση (εκκρεμεί πιστοποιητικό περάτωσης σπουδών, αποδεικτικό ξένης γλώσσας κ.ά.) καταβάλουν το τέλος προεγγραφής και σε περίπτωση μη προσκόμισης των ανωτέρων δικαιολογητικών, το τέλος προεγγραφής δεν επιστρέφεται.

Στην περίπτωση οριστικής αποχώρησης ή διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή από το πρόγραμμα δεν επιστρέφονται τα καταβληθέντα διδάκτρα.

6. Με απόφαση των αρμοδίων οργάνων του Π.Μ.Σ., δύναται να χορηγούνται υποτροφίες αριστείας, με ακαδημαϊκά κριτήρια, στα δύο πρώτα εξάμηνα. Υποτροφία απονέμεται στους φοιτητές που επιτυγχάνουν στις εξετάσεις του εξαμήνου και όχι στις επαναληπτικές. Το ύψος της/των υποτροφίας/ών θα καθορίζεται σε κάθε ακαδημαϊκό έτος από την Συνέλευση, ανάλογα με τα έσοδα του προγράμματος και θα δίνονται σε φοιτητές που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 35 (ν. 4485/2017) περί απαλλαγής τελών φοίτησης.

7. Ο μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν την υποχρέωση να παρακολουθούν αδιαλείπτως τα μαθήματα σε κάθε εξάμηνο σπουδών και να προσέρχονται εγκαίρως στις ώρες των παραδόσεων. Για κάθε μάθημα υπάρχει ανώτατο όριο απουσιών, το οποίο αντιστοιχεί στο 25% των ωρών διδασκαλίας κάθε μαθήματος.

Οι απουσίες διαπιστώνονται από τον διδάσκοντα ή από εξουσιοδοτημένο προσωπικό. Σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου αυτού ο φοιτητής θεωρείται αποτυχών στο μάθημα και θα υποχρεούται να επαναλαμβάνει την παρακολούθηση του μαθήματος στο εξάμηνο που προσφέρεται το μάθημα στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Για περιπτώσεις που η υπέρβαση του ορίου απουσιών οφείλεται σε σοβαρούς προσωπικούς, επαγγελματικούς λόγους ή λόγους υγείας το θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία και γνωμοδοτεί σχετικά στην Συνέλευση.

Κάθε υποψήφιος, πριν εγγραφεί, οφείλει να λαμβάνει γνώση αυτού του Κανονισμού και να δηλώνει εγγράφως ότι αποδέχεται τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. με απόφαση της Συνέλευσης έχει τη δυνατότητα να αναγνωρίσει σε φοιτητές του μαθήματα από προηγούμενες ολοκληρωμένες μεταπτυχιακές σπουδές ομοταγών ιδρυμάτων.

Το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, καθώς και το ωρολόγιο πρόγραμμα καταρτίζονται, στο πλαίσιο του ακαδημαϊκού ημερολογίου του Πανεπιστημίου Πειραιώς, με ευθύνη του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και εγκρίνονται από την Συνέλευση. Στην αρχή κάθε περιόδου ανακοινώνεται το Ωρολόγιο Πρόγραμμα της περιόδου στο οποίο περιλαμβάνονται οι ημέρες και ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων, οι ημερομηνίες άλλων εκδηλώσεων ή υποχρεώσεων, κ.λπ.

Άρθρο 10

Εξετάσεις - Έλεγχος Γνώσεων

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο έκτων οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον 10 εβδομάδες διδασκαλίας και 2 τουλάχιστον εβδομάδες εξετάσεων.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωση του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Η τελική αξιολόγηση και βαθμολογία στα επιμέρους μαθήματα του Π.Μ.Σ. καθορίζεται από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε εργασίες ή εργαστηριακές ασκήσεις. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 0-10: από 0 έως και 4,99 αποτυχών και από 5 έως και 10 επιτυχών. Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται από τον διδάσκοντα στη Γραμματεία του Τμήματος εντός 20 ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.

Σε περίπτωση αποτυχίας στην εξέταση προβλέπεται μία επανεξέταση του μαθήματος. Εάν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην επανεξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα και εξετάζεται, ύστερα από αίτηση του, από τριμελή επιτροπή τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από την Συνέλευση. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων (παρ. 6, άρθρο 34, ν. 4485/2017).

Περιπτώσεις παραπτώματων όπως αντιγραφή στις εξετάσεις ή στην εκπόνηση εργασιών και στην επίλυση ασκήσεων, ανάρμοστη συμπεριφορά κ.λπ., συνεπάγονται διαγραφή από το Πρόγραμμα μετά από εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης.

Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του διδάσκοντος για ένα (1) χρόνο. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και καταστρέφονται, εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία. Η καταστροφή τους είναι καλύτερα να γίνεται σε συσκευές καταστροφής εγγράφων του Ιδρύματος και τα προϊόντα της καταστροφής να ανακυκλώνονται.

Στο τρίτο εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συνέλευση, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων. Ο Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι διδάσκων του Π.Μ.Σ. ή μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος και τα άλλα δύο (2) μέλη μπορεί να είναι διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ. ή μέλη Δ.Ε.Π. ή ερευνητές οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει

να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική γλώσσα. Ο χρόνος κατάθεσης και παρουσίασης των διπλωματικών εργασιών αποφασίζεται από την Συνέλευση.

Για να εγκριθεί η εργασία ο φοιτητής οφείλει να την παρουσιάσει και να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, η οποία στη συνέχεια συντάσσει και υπογράφει το πρακτικό παρουσίασης/εξέτασης της διπλωματικής εργασίας. Κατά την υποστήριξη της διπλωματικής απαιτείται η παρουσία τουλάχιστον δύο μελών της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

Η Συνέλευση συντάσσει και εγκρίνει Οδηγό σύνταξης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ο οποίος κοινοποιείται στους μεταπτυχιακούς φοιτητές, και περιλαμβάνει οδηγίες συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας π.χ. εξώφυλλο, λογότυπος, γραμματοσειρά, ελάχιστος - μέγιστος αριθμός λέξεων κ.λπ.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να κάνει ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας, στο Ιδρυματικό Αποθετήριο ΔΙΩΝΗ της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Πειραιώς, σύμφωνα με απόφαση της Συγκλήτου.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο της Σχολής. Εναλλακτικά μπορούν να αναρτηθούν οι αντίστοιχοι σύνδεσμοι στον ιστότοπο της Σχολής ή στον ιστότοπο του προγράμματος οι αντίστοιχοι σύνδεσμοι των εργασιών του Ιδρυματικού Αποθετηρίου ΔΙΩΝΗ.

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες.

Για τον τελικό βαθμό του πτυχίου λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των μαθημάτων με συντελεστή βαρύτητας 80% και της Διπλωματικής Εργασίας με συντελεστή βαρύτητας 20%.

Άρθρο 11

Ανάθεση διδασκαλίας - διδάσκοντες στο ΠΜΣ

Οι διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. προέρχονται, τουλάχιστον κατά 60%, από:

- μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος
- μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, κατόχους διδακτορικού διπλώματος εκτός κι αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,
- ομότιμους καθηγητές (άρθρο 69, ν. 4386/2016) και αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (ΦΕΚ 112 Α'),
- επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους είτε κατόχους διδακτορικού διπλώματος είτε υποψήφιους διδάκτορες είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας, οι οποίοι μπορεί να

απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι με απόφαση της Συνέλευσης και πράξη του Προέδρου του οικείου Τμήματος για τη διεξαγωγή διδακτικού και ερευνητικού έργου, καθοριζόμενοι με τη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του ακαδημαϊκού υποτρόφου και του Πρύτανη του οικείου Α.Ε.Ι.

Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ανατίθεται διδασκαλία σε:

- μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,
- επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνης ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.,

- επισκέπτες μεταδιδακτορικούς ερευνητές, Έλληνες ή αλλοδαπούς νέους επιστήμονες, κάτοχους διδακτορικού διπλώματος.

Η ανάθεση διδασκαλίας μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του Π.Μ.Σ. γίνεται ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 12

Τίτλος Σπουδών

Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου. Το Δ.Μ.Σ. συντάσσεται στην ελληνική γλώσσα.

Το Π.Μ.Σ. οδηγεί σε τίτλο σπουδών επιπέδου 7, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF) και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (Ε.Π.Π.).

Το Δ.Μ.Σ. που απονέμει το Π.Μ.Σ. υπογράφεται από τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πειραιώς, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Γραμματέα του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης.

Ο βαθμός του Διπλώματος χαρακτηρίζεται, ως εξής: από 5 έως 6,49 ΚΑΛΩΣ, από 6,50 έως 8,49 ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ και από 8,50 έως 10 ΑΡΙΣΤΑ.

Το βιβλίο διπλωματούχων μεταπτυχιακών φοιτητών υπογράφεται από τον Γραμματέα του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Στο Δ.Μ.Σ. επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3374/2005 (ΦΕΚ 189 Α') και της Φ5/89656/Β3/13-8-2007 (ΦΕΚ 1466 Β') υπουργικής απόφασης.

Άρθρο 13

Ορκωμοσία

Φοιτητής/φοιτήτρια που ολοκλήρωσε επιτυχώς τις μεταπτυχιακές σπουδές του/της, ορκίζεται ενώπιον του Αντιπρύτανη ή του Κοσμήτορα ως εκπροσώπου του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πειραιώς και του Προέδρου του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς. Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως

αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος. Πριν από την ορκωμοσία μπορεί να χορηγείται, κατόπιν αίτησης τους, στους αποφοίτους σχετική βεβαίωση επιτυχούς περάτωσης των μεταπτυχιακών σπουδών τους. Το τελετουργικό της ορκωμοσίας, καθώς και το κείμενο του όρκου των αποφοίτων του Π.Μ.Σ. ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Άρθρο 14

Υποδομή ΠΜΣ

1. Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. θα διατεθούν αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης. Εκτός από τη Γραμματεία του Τμήματος που επιμελείται διαφόρων θεμάτων λειτουργίας του μεταπτυχιακού προγράμματος (εγγραφές σπουδαστών, τήρηση φακέλων βαθμολογίας, χορήγηση πτυχίων κ.τ.λ.), προβλέπεται και η υποστήριξη του Π.Μ.Σ. από εξωτερικούς συνεργάτες οι οποίοι αμείβονται από το πρόγραμμα. Οι διοικητικοί υπάλληλοι του Πανεπιστημίου Πειραιώς που υποστηρίζουν το Π.Μ.Σ. εκτός ωρών εργασίας τους στο Πανεπιστήμιο, δύνανται να αμείβονται για τις υπηρεσίες που παρέχουν.

3. Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από τα τέλη φοίτησης των μεταπτυχιακών φοιτητών τα οποία ανέρχονται στο ποσό των € 5.100, καθώς και άλλες πηγές όπως δωρεές, χορηγίες κ.λπ.

4. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του Π.Μ.Σ., ο οποίος κατατίθεται στο Τμήμα. Ο εν λόγω απολογισμός με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της Επιστημονικής Συμβουλευτικής Επιτροπής (Ε.Σ.Ε.).

5. Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ., καθώς και η διασφάλιση και πιστοποίηση της ποιότητας, θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4009/2011 (ΦΕΚ 189 Α') και τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4485/2017.

Άρθρο 15

Μεταβατικές διατάξεις

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό, θα ρυθμίζονται με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Πειραιάς, 11 Δεκεμβρίου 2019

Ο Πρύτανης

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΤΙΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

